

महाराष्ट्राची भूजलमाथा

शेखर गायकवाड, आय.ए.एस
कौस्तुभ दिवेगावकर, आय.ए.एस
डॉ. चंद्रकांत भोयर, वरिष्ठ भूवैज्ञानिक

टेक्नीकल पब्लिकेशन्स

CS Scanned with CamScanner

अर्पण पत्रिका

महाराष्ट्रातील दुष्काळावर मात करण्यासाठी झटणाऱ्या अनेक ज्ञात, अज्ञात शासकीय अधिकारी, कर्मचारी, लोकप्रतिनिधी, सामाजिक संस्था, सामाजिक कार्यकर्ते आणि सर्व शेतकरी बंधू-भगिनींना अर्पण...

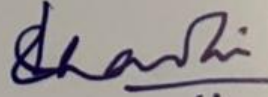
Prithviraj Chavan
Member, Legislative Assembly
पृथ्वीराज चव्हाण
सदस्य, विधानसभा

१३ ऑगस्ट २०२०

महाराष्ट्राची भूजलगाथा - शुभेच्छा संदेश

आज घडीला महाराष्ट्रा समोर शाश्वत शेती आणि अनियोजित नागरीकरण या दोन प्रमुख समस्या आहेत. दर वर्षी पाऊस किती पडला यानुसार वरीलपैकी कोणती समस्या अधिक महत्वाची आहे याचा प्राधान्यक्रम ठरतो. २०११ ते २०२० या दशकात महाराष्ट्राने किमान पाच वर्षे दुष्काळ अनुभवला, उर्वरित दोन वर्षे अतिवृष्टी, तर बाकीच्या वर्षात समाधानकारक पाऊस होता. परंतु वातावरणातील बदल, पीकांचे चुकीचे नियोजन यामुळे पाऊस जरा अपुरा किंवा अनियमित झाला की त्याचे थेट परिणाम भूजल उपश्यावर होतात. राज्यातील पर्जन्यमान आणि भूजल साठ्याचा परस्परांशी घनिष्ट संबंध आहे.

भूगर्भशास्त्राचा विचार केल्यास बसाल्ट खडकांनी व्यापलेल्या महाराष्ट्रात भूजल साठ्याला नैसर्गिक मर्यादा आहेत. अशा परिस्थितीत राज्यातील भूजलाचा शास्त्रीय तसेच विविध पैलूंनी अभ्यास करून त्यामधील क्लिष्टता कमी करून हा विषय जनसामान्यांपर्यंत पोहोचविण्याच्या हेतूने श्री शेखर गायकवाड, श्री कौस्तुभ दिवेगावकर आणि श्री चंद्रकांत भोयर यांनी अभ्यासपूर्ण मांडणी केली आहे. 'महाराष्ट्राची भूजलगाथा' हे त्यांचे नविन पुस्तक फक्त सामान्य वाचकांनाच नव्हे तर धोरणकर्त्यांना देखील दिशादर्शक ठरेल अशी आशा व्यक्त करतो.

(पृथ्वीराज चव्हाण)

महाराष्ट्राची भूजलगाथा

लेखक

शेखर गायकवाड, आय.ए.एस
कौस्तुभ दिवेगावकर, आय.ए.एस
डॉ. चंद्रकांत भोयर, वरिष्ठ भूवैज्ञानिक

